

13. posvet E-zlorabe otrok

19. september 2023 ob 9.00 uri
Fakulteta za družbene vede

Moderatorica posveta: Urša Valentič

Organizatorji:

Spletno oko (Center za varnejši
internet Slovenije, UL-FDV)

Uprava kriminalistične policije
Generalne policijske uprave

Združenje za informatiko in
telekomunikacije pri GZS

ČASOVNICA

8.30 – 9.00	REGISTRACIJA
9.00 – 9.20	OTVORITEV POSVETA – UVODNI NAGOVORI - dr. Andreja Jaklič, prodekanja za znanstvenoraziskovalno področje Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani - Nenad Šutanovac, direktor Združenja za informatiko in telekomunikacije pri GZS - Damjan Petrič, mag., direktor Uprave kriminalistične policije, Generalna policijska uprava
9.20 – 10.20	SPLETNE NEVARNOSTI, SPOLNO NAPELJEVANJE OTROK IN VPLIV PORNOGRAFIJE NA OTROKE IN MLADE dr. Elena Martellozzo, kriminologinja, Center za študije o zlorabi in travmi otrok, Univerza Middlesex, London, Združeno kraljestvo
10.20 – 10.40	ODMOR ZA KAVO
10.40 – 11.30	TRANSAKCIJSKO SEKSTANJE IN SAMO-USTVARJENE VSEBINE Emilie Coomans, svetovalka pri organizaciji za pogrešane in spolno izkoriščane otroke Child Focus, Belgija
11.30 – 12.30	SPOLNA VIKTIMIZACIJA OTROK NA SPLETU IN ZDRAVSTVENA KRIZA (COVID-19): KAJ SMO SE NAUČILI? doc.dr.sc. Bruna Profaca, klinična psihologinja, Poliklinika za zaščito otrok in mladih Zagreb, Hrvaška
12.30 – 13.15	ODMOR S PRIGRIZKOM
13.15 – 14.00	RAZISKAVE MED SLOVENSKIMI MLADIMI: SPLETNO NASILJE ZARADI SPOLA IN SPLETNA PORNOGRAFIJA Ajda Petek, asistentka raziskovalka na UL-FDV, sodelavka Točke osveščanja o varni rabi interneta Safe.si
14.00 – 15.00	VIRTUALNE SKUPNOSTI - VSEBINE IN NEVARNOSTI DIGITALNIH OKOLIJ Rok Gumzej, socialni pedagog, Center pomoči pri prekomerni rabi interneta Logout
15.00	KONEC POSVETA

S podporo:

PREDSTAVITVE

SPLETNE NEVARNOSTI, SPOLNO NAPELJEVANJE OTROK IN VPLIV PORNOGRAFIJE NA OTROKE IN MLADE

Predavateljica: *dr. Elena Martellozzo*, kriminologinja, Center za študije o zlorabi in travmi otrok, Univerza Middlesex, London, Združeno kraljestvo

Dr. Elena Martellozzo je izredna profesorica kriminologije in pomočnica direktorja Centra za študije o zlorabi in travmi otrok (CATS) na Univerzi Middlesex. Na področju kibernetkega nasilja deluje že 15 let, sedaj je na globalni ravni priznana kot ena vodilnih strokovnjakinj. Ob raziskovanju področja spletne varnosti sodeluje v razpravah o politikah na presečišču tehnologije in človeškega vedenja. Posveča se razvoju inovativnih raziskav in deljenju ugotovitev v mednarodnih okoljih. Redno pridobiva sredstva za raziskave na zelo občutljivih področjih pri institucijah, kot so policija, ministrstvo za notranje zadeve, fundacija IWF (Internet Watch Foundation), dobrodelna organizacija za zaščito otrok NSPCC in Urad komisarja za otroke v Angliji. Kot svetovalka za varnost otrok na spletu ter spletno nasilje nad ženskami in dekleti je sodelovala z vladami in strokovnimi delavci v Italiji (od leta 2004) in Bahrajnu (2016), da bi podprla razvoj nacionalnih politik za zaščito otrok na internetu. Elena je ena od vodilnih raziskovalk na omenjenem področju na nacionalni in mednarodni ravni je vodila številne projekte z velikim učinkom. Kot avtorica strokovnih člankov ter mednarodno uveljavljena kriminologinja pogosto gostuje pri medijih, kot so BBC, New York Post, Sunday Times, The Guardian, Channel 4, Radio 4, ITV in The Times Radio.

Povzetek predavanja

Predavanje bo obravnavalo pereče vprašanje spletnih nevarnosti, s poudarkoma na spolnem napeljevanju otrok in učinkih pornografije na otroke in mladostnike.

Prva obravnavana študija osvetljuje zelo zaskrbljujoče posledice spletnega spolnega napeljevanja otrok (t.i. groominga), pri katerem storilci izkoriščajo digitalne platforme za manipulacijo in izkoriščanje mladih. Razpravljali bomo o taktikah storilcev, opozorilnih znakov ter strategijah za preprečevanje in interveniranje.

Z obsežno študijo smo preučili tudi vpliv uporabe pornografije na čustveno, psihološko in socialno blaginjo otrok in mladostnikov. Raziskali smo potencialne negativne vplive na njihova stališča, medosebne odnose in spolni razvoj. S študijo želimo povečati ozaveščenost in spodbuditi utemeljene razprave o tem občutljivem vprašanju.

TRANSAKCIJSKO SEKSTANJE IN SAMO-USTVARJENE VSEBINE

Predavateljica: *Emilie Coomans*, svetovalka pri organizaciji za pogrešane in spolno izkoriščane otroke Child Focus, Belgija

Emilie Coomans dela kot svetovalka pri belgijski organizaciji za pogrešane in spolno izkoriščane otroke Child Focus. Pred tem je pet let delala kot odvetnica v kazenskih zadevah v Bruslju. Organizaciji Child Focus se je pridružila leta 2020, sprva kot vodja primerov, pri čemer je dnevno sodelovala z žrtvami in organi pregona pri primerih spolnega izkoriščanja.

Povzetek predavanja

Pojem transakcijsko sekstanje opisuje izmenjavo spolnih vsebin za denar. Od začetka epidemije Covida-19 beležimo zaskrbljujoč porast njegove priljubljenosti.

Gre za resničen družbeni problem z globokimi koreninami, tesno povezanimi s stanjem našega medijskega okolja. Kako smo prišli do te točke? Ali je naš spletni svet vse bolj seksualiziran? Kaj to pomeni za mlade?

To je le nekaj vprašanj, na katera bomo poskušali odgovoriti, preden si bomo ogledali strukture in način delovanja tega pojava, zlasti na podlagi preiskave pod krinko, ki jo je opravil belgijski novinar Jeffrey Dujardin.

Pri vsem tem bomo preučili tudi vlogo industrije ter predlagali nekaj razmislekov in možnih rešitev za reševanje tega razmeroma neznanega in večplastnega vprašanja.

SPOLNA VIKTIMIZACIJA OTROK NA SPLETU IN ZDRAVSTVENA KRIZA (COVID-19): KAJ SMO SE NAUČILI?

Predavateljica: *doc.dr.sc. Bruna Profaca*, klinična psihologinja, Poliklinika za zaščito otrok in mladih Zagreb, Hrvaška

Študirala in doktorirala je na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu. Leta 2017 je bila imenovana za docentko za področje družbenih ved na Pravni fakulteti v Zagrebu. Od 2002 dela v Polikliniki za zaščito otrok in mladih Zagreb, ustanovi, ki se osredotoča na delo s travmatiziranimi otroki in njihovimi družinami. Petnajst let je v njej vodila oddelek za diagnostiko in zdravljenje. Je članica multidisciplinarnega tima, ki je leta 2008 prejel nagrado Mednarodnega društva za preprečevanje zlorab in zanemarjanja otrok (ISPCAN) za pomemben prispevek k zaščiti otrok. V svojem kliničnem in raziskovalnem delu se osredotoča na področje stresa, travm, kriz in izgub v otroštvu in adolescenci, na starševstvo in starševski stres, pa tudi na podporo otrokom in družinam med ločitvijo, na psihodiagnostiko, terapevtsko in svetovalno delo itd. Poučuje in izvaja mentorsko delo na večih fakultetah Univerze v Zagrebu. Sodeluje pri izobraževanjih strokovnjakov, ki delajo z otroki in družinami na področju zdravstva, socialne oskrbe, izobraževanja, pravosodja ter civilne družbe, doma in v tujini. Objavila je niz znanstvenih in strokovnih člankov in poglavij v knjigah ter nastopila na več kot 40 strokovnih in znanstvenih konferencah doma in v tujini. Leta 2003 je prejela nagrado Hrvaškega psihološkega društva "Marko Marulić" za dragocen prispevek k uporabni psihologiji.

Povzetek predavanja

Življenje na spletu je za otroke in mlade vsakdanjost ter svet priložnosti, hkrati pa tudi svet tveganj in novih pojavov. Eno največjih tveganj je vabljenje otrok v spolne aktivnosti, ki predstavljajo zlorabo (spolno napeljevanje, t.i. grooming). Vrsta raziskav danes kaže na razširjenost tega pojava, hkrati pa so prepoznani dejavniki tveganja, osebne značilnosti vpletenih ter različni vzorci vedenja. Na predavanju bodo predstavljena spoznanja o spolni viktimizaciji otrok in mladih na spletu ter preučevani kazalci tveganj v času zdravstvene krize Covid-19. Ta je zaradi družbene izolacije povečala tveganja za duševno zdravje in viktimizacijo otrok na internetu in tudi sicer. Kazalniki spolne viktimizacije otrok na spletu, zbrani v času zdravstvene krize, nam lahko pomagajo razumeti in preprečiti spolne zlorabe in izkoriščanje otrok. Prav tako bodo predstavljeni primeri izkušenj otrok in mladostnikov, pridobljeni v klinični praksi.

RAZISKAVE MED SLOVENSKIMI MLADIMI: SPLETNO NASILJE ZARADI SPOLA IN SPLETNA PORNOGRAFIJA

S podporo:

Predavateljica: *Ajda Petek*, asistentka raziskovalka na Fakulteti za družbene vede, Univerza v Ljubljani, sodelavka Točke osveščanja o varni rabi interneta Safe.si

Ajda Petek je univerzitetna diplomirana komunikologinja in dolgoletna sodelavka Točke osveščanja o varni rabi interneta Safe.si, kjer se je specializirala za razvoj izobraževalnih gradiv za ciljne skupine otrok, najstnikov, staršev in strokovnih delavcev, ki delajo z mladimi. Najbolj jo zanimajo tematike nasilja na spletu, prekomerne rabe tehnologije in vpliv interneta na duševno zdravje mladih. V zadnjih petih letih se še posebej intenzivno ukvarja s tematiko spletnega (spolnega) nasilja nad dekleta in mladimi ženskami.

Povzetek predavanja

Kako zgodaj slovenski otroci pridejo v stik s spletno pornografijo? Kako se ob tem počutijo? So med slovenskimi najstniki razlike med spoloma v dojetanju in konzumiranju spletne pornografije? Ali so dekleta deležna več spletnega nasilja kot fantje? Kakšne izkušnje s spolnim nasiljem na spletu imajo slovenske najstnice in študentke? Taka in še mnoga podobna vprašanja si zastavljamo tako različni strokovnjaki, ki delamo z mladimi, kot tudi starši. V zadnjih dveh letih smo končno dobili odgovore na nekatera od njih. V okviru Fakultete za družbene vede sta bili namreč v Sloveniji opravljeni dve zelo zanimivi in aktualni raziskavi. Prva je kvalitativna raziskava, kjer smo prek intervjujev z deklkami, najstnicami in študentkami ter fokusnih skupin s starši, učiteljicami in učitelji ter relevantno stroko dobili edinstven vpogled v dojetanje, doživljanje in izkušnje s spletnim (spolnim) nasiljem zaradi spola. V drugi pa smo med osnovnošolskimi in srednješolskimi najstniki in najstnicami raziskovali njihove izkušnje, navade, stališča in odnos v povezavi s pornografijo na spletu.

VIRTUALNE SKUPNOSTI - VSEBINE IN NEVARNOSTI DIGITALNIH OKOLIJ

Predavatelj: *Rok Gumzej*, socialni pedagog, Center pomoči pri prekomerni rabi interneta Logout

Rok Gumzej že leta deluje kot svetovalec in predavatelj na Centru pomoči pri prekomerni rabi interneta Logout. Svoje izkušnje deli tudi prek televizijskih zaslonov. V svoji TV oddaji GG - Good Game stare in mlade ter gejmerje in ne-gejmerje ozavešča o uravnoveženem in zdravem igranju video iger. Redno sodeluje tudi pri vsebinski organizaciji gejming in e-športnih dogodkov v Sloveniji, katerih namen je povezovanje in druženje slovenskih igričarskih skupnosti.

Povzetek predavanja

Za naslavljanje rizičnosti spletnih prostorov, kjer se mladi danes gibljejo, je potrebno te digitalne prostore dobro poznati. Kaj se tam dejansko dogaja? Kaj mlade pritegne v digitalni prostor in kako je ta digitalni prostor drugačen od "tradicionalnih" prostorov druženja? Kako na spletu komunicirajo in kaj tam sploh počnejo? Predavanje Virtualne skupnosti - Vsebine in nevarnosti digitalnih okolij skozi konkretne primere strani, iger in aplikacij prikaže današnji digitalni svet mladih, težave na katere lahko v njem naletijo in kako se pred njimi tem bolje zaščititi. Raziskali bomo tudi trende in prihodnost virtualnih skupnosti, ki se danes že kažejo v obliki metaverzuma in okolij navidezne resničnosti.

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije®